

Kolonievogels Twente 2013

Aalscholver

Sinds 2012 heeft de Aalscholver zich als broedvogel gevestigd binnen de gemeente Losser. Op de drijvers van de kabel voor de zandzuiger op de Oelemars heeft een paartje een nest gebouwd en gebroed. Er zijn dit jaar 2 jongen groot geworden.

Nestlocatie Aalscholverkolonie

Aalscholvers zijn als broedvogel uitermate schaars in Twente. Enkele jaren geleden was er ook kortstondig een kleine kolonie van 3 tot 4 nesten bij het Lonnekermeer. Inmiddels bestaat deze kolonie niet meer. De nieuwe broedplaats op de Oelemars is dus pas de tweede kolonie in Twente.

Blauwe Reiger

De afgelopen winters hebben bij de Blauwe Reiger opnieuw hun sporen achtergelaten in de kolonies. De terugval in 2009 bedroeg 18,5 %, in 2010 ongeveer 17 % en in 2011 was er een stabilisatie. In 2012 bedroeg de achteruitgang 14 % en dit jaar 15 %. De Twentse populatie is daarmee vergeleken met 2008 in vijf jaar tijd meer dan gehalveerd. De kolonie in Markvelde is helaas niet meer toegankelijk voor tellers.

Naam kolonie	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Tellers
Begraafplaats Almelo	10	8	15	16	18	20	13	21	Wim Nijkamp
Weerselo	7	7	13	9	7	8	4	2	Wim Wijering
Schapendijk, Wierden	8	9	4	8	4	5	5	6	Ben Nijeboer
Breeriet, Delden	50	64	69	56	43	45	33	12	Sytze Wouda
Lonnekermeer, Hengelo	10	13	9	5	2	7	11	8	Harry de Jong
Singraven, Denekamp	35	38	42	33	22	20	21	23	Harm Meek
Weldam, Goor	7	14	7	7	4	5	5	4	Henri Bouwmeester
Markvelde	6	8	8	0	5	2	5	nt	Chris Koens
Witte Veen, Buurse	12	12	16	7	5	9	5	3	Erik Foekens
Waterwingebied Enschede	10	11	16	14	10	8	6	9	Piet Kokke
Buurserbeek, Buurse	10	17	22	16	13	12	10	5	Aldert Schenk
Vriezenveen	1	0	0	0	0	0	0	0	Geert Euverman
Hulsbeek, Oldenzaal	3	5	6	7	7	6	7	6	Peter Bleijenberg
De Poppe, De Lutte			1	2	3	3	7	6	Ruud Kuipers
Oelemars, Losser				1	1	1	0	0	Henk Noordkamp
Wenninkweg, Markelo			10	13	17	9	5	11	Arie Langendoen
Enterveen				1	0	0	0	0	Arie Langendoen
Totaal	169	206	238	195	161	160	137	116	

Roek

Deze soort kent tientallen kolonies in Twente, die zich bovendien ook nog wel eens verplaatsen, meestal door verstoring door menselijk ingrijpen. Om enigszins een overzicht te geven zijn de kolonies per stad of dorp gebundeld. In Almelo en Wierden zijn de vele kleine kolonies samengevoegd tot gebiedskolonies. Het aantal Roeken is in zijn totaliteit de laatste jaren gestaag afgenomen met soms nog een kleine opleving. Dit jaar was het aantal ongeveer 3% minder dan vorig jaar.

De tellers in Wierden en Almelo waren Hans v.d. Berg, Henk v.d. Aa, Hans van Leeuwen en Boudewijn Heuseveldt. Enter is geteld door Hans van Leeuwen. In Losser en Overdinkel telden Leo Hassing en Ben Hulsebos. In Hengelo was dat Piet Kokke en Harry de Jong. In Enschede telden Ben Hulsebos, Bé van Kuik, Piet Kokke, Gerrit Wesseloo en Aldert Schenk. In Lonneker was René Wijering actief en in Haaksbergen en St.-Isidorushoeve Harry Konniger. De tellingen in Markelo zijn verricht door Henri Bouwmeester. Bij Holten zijn de kolonies geteld door Ben Nijeboer en de nieuwe kolonie in Denekamp door Harm Meek. In Nijverdal is geteld door Machiel oude Veldhuis en in Vriezenveen door Henk v.d. Aa. In Holten en Nijverdal zijn ook kolonies die in het naburige district Overijssel-West liggen. Deze zijn niet weergegeven in de tekst en de tabel.

Gebied	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Wierden	426	317	322	164	156	189	207	147
Almelo	916	814	950	925	854	773	726	789
Enter	10	0	0	0	0	0	0	0
Losser	183	211	158	154	174	218	256	234
Hengelo	48	30	35	29	39	39	61	51
Enschede	368	324	301	302	291	274	280	264
Lonneker	21	19	29	28	34	37	45	58
Haaksbergen	230	163	173	140	159	67	134	118
St.-Isidorushoeve	5	14	11	10	2	0	0	0
Overdinkel	1	3	11	14	31	21	5	0
Markelo	0	0	0	0	0	0	1	0
Nijverdal					4	0	0	28
Holten			70	75	89	141	80	45
Denekamp					3	1	3	1
Vriezenveen							19	22
Totaal	2208	1895	2060	1841	1836	1760	1817	1757

Huiszwaluw

De resultaten van 2012 lieten nog een afname zien van meer dan 14% ten opzichte van 2011 en daardoor werd toen het laagste aantal sinds 2006 bereikt. Dit jaar is de neergang echter gestopt en is er zelfs in zijn totaliteit een zeer bescheiden stijging te zien, hoewel er ook kolonies zijn waar nog steeds een daling plaats vindt.

In Twente wordt het gehele noordoostelijke deel met o.a. Geesteren, Vasse, Mander, Lattrop, Tilligte, Agelo, Ootmarsum, Denekamp, Saasveld, Weerselo, Oldenzaal, De Lutte, Overdinkel en Losser door de Natuur- en Vogelwerkgroep "De Grutto", VWG Losser, Heemkunde Ootmarsum en de werkgroep flora en fauna van Heemkunde Denekamp geteld. Dit betreft een zeer groot gebied met honderden kolonies en met 39 tellers. De coördinatie van de tellingen en het binnenhalen van de gegevens is in handen van Gerard Boerrigter.

Gebied	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	tellers
Noordoost-Twente	2118	1945	2058	2116	2111	2007	1742	1749	Diverse verenigingen
Zuidwest-Enschede	32	32	24	26	17	25	18	48	Jan Stufken
Zonnebeek, Enschede						40	25	19	Jan Stufken
Glanerbrug	18	14	7	6	2	0	1	1	Erik Foekens
Holterhof-Enschede	6	7	11	9	9	9	8	7	Erik Foekens
Buurse								3	Erik Foekens
Daarle	47	41	33	23	24	24	33	24	Albert Stevens
Diepenheim	95	78	71	70	61	62	53	46	Chris Koens
Hof te Boekelo	17	13	-	-	-	-	-	-	Bert Hoitzing
Hellendoorn	40	44	39	33	38	22	24	18	Jos v. Tongeren
Sint Isidorushoeve		12	33	35	38	38	12	17	Tim Asbreuk

Elsen					20	9	4	5	Arie Langendoen
Markelo				1	6	15	21	38	Arie Langendoen
Totaal	2373	2186	2276	2319	2326	2244	1927	1975	

Kokmeeuw

De Kokmeeuwen in het Haaksbergerveen dreigden de hoogveenvorming te verhinderen door eutrofiëring van de vennen. Dit gevaar is nu van de baan. Vermoedelijk zijn de vogels uiteindelijk naar het naburige Zwillbrocker Venn in Duitsland uitgeweken, waar zich duizenden broedparen ophouden. In het Wierdense Veld is een nieuwe kolonie ontstaan.

Naam kolonie	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	tellers
Engbertsdijkvenen	555	590	299	239	175	165	362	150	Herman Hazelhorst
Haaksbergerveen	710	1000	1200	1000	1500	2000	60	0	Roy Dear
Buurserzand			16	0	0	0	0	0	Wim Bosch
Wierdense Veld								80	Gerrit Dommerholt

Oeverzwaluw

In de Losserse wand waren dit jaar 100 nesten aanwezig te zijn met daarnaast nog 12 nesten in het naastgelegen zanddepot. Henri Bouwmeester meldde twee nieuwe kolonies bij Diepenheim en Elsen. In het overzicht is goed te zien dat de kolonies vaak maar enkele jaren bezet zijn, omdat de zwaluwen meestal in tijdelijke gronddepots hun nesten graven. De kunstwanden bevinden zich op de Oelemars in Losser, de Groene Mal in Nijverdalen en Dannenkamp in Hoge Hexel.

In maart wordt de wand op de Oelemars in Losser weer oeverzwaluwklaar gemaakt

Naam kolonie	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Tellers
Engbertsdijkvenen	2	4	3	2	0	0	0	0	Hans van den Berg
Lutterzand	2	8	0	0	0	0	0	0	Bennie Egberink
Oelemars, Losser	117	70	156	156	138	144	72	112	Leo Hassing, Ben Hulsebos
Domelaar, Markelo	12	40	47	0	5	26	5	15	Arie Langendoen
Domelaar 2, Markelo					67	28	0	0	Henri Bouwmeester
Rutbekerveld, Enschede	65	80	100	40	50	15	70	0	Jan Stufken, Gerrit Wesseloo
Balderhaar, Kloosterhaar	26	28	16	8	1	24	21	16	Richard Gerritsen
Stepelo		15	0	0	0	0	0	0	Laurents ten Voorde
Twentekanaal, Goor		13	0	0	0	0	0	0	Henri Bouwmeester
Twentekanaal, Markelo			10	0	0	2	0	0	Henri Bouwmeester
Groene Mal, Nijverdalen	0	0	85	70	0	50	53	3	Machiel oude Veldhuis
Zuidbroek, Wierden						20	0	0	Hans van Leeuwen
Dannenkamp, Hoge Hexel						15	25	57	Ben Tilanus
Zonnebeek, Enschede						10	6	0	Jan Stufken
Stokkumervliet, Markelo					11	15	18	9	Henri Bouwmeester

Diepenheim								30	Henri Bouwmeester
Elsen								2	Henri Bouwmeester
Totaal	224	258	417	276	272	349	270	244	

Voor alle kolonievogeltellers die aan deze tellingen hun bijdrage hebben geleverd uiteraard mijn hartelijke dank. Ook lovenswaardig is dat de gegevens al vaak direct na de tellingen bij Sovon bekend waren.

Ben Hulsebos, Districtscoördinator Sovon Twente
benhulsebos@home.nl